

עין משפט
גזר מצוה

קרב א טוֹשֵׁעַ אִם סִי קנה ספק בִּ:

תורה אור השלם

1. והצדע אשר בו דבנע בגדיו יהיו פרמים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה וטמא טמא יקרא: וקרא יג מה יקבעו ולא יצמאו ולא יכס שרב ושמש כי מרחקים יתגמ ויעל מבדעי מים יתלהם: ישיעיהו מט י
2. ועבדתם את ה' אלהיכם וברך את לחמך ואת מימך והסירתי מולך מוקרף: שמות כג כה
3. ויאמר ה'גר שפחת שרי אי מזה באת ואנה תלכי ותאמר מפני שרי גברתי אנכי בורחת: בראשית טו ח
4. ויאמר עבד אברהם אנכי: בראשית כד לד
5. ולא תהיה זאת לך לפוקה ולמכשול לב לאדני ולשפך דם חנם ולהושע אדני לו והיטב ל? לאדני וזכרת את אמתך: שמאל א כה לא
6. ולי אני עבדך ולצדק הבן ולבניהו בן יהוידע ולשלמה עבדך לא קרא: מלכים א כו
7. ויבאה יצחק האהלה שרה אמו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה והאברהם ויחם יצחק אחרי אמו:בראשית כד סו
8. וישק אברהם ויקח אשה ושמה קטורה: בראשית כה א
9. ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את דרך עליה: במדבר כו יח
10. ונתתה מחודך עליו למען ישמעו כל עדת בני ישראל: במדבר כו כ
11. ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו וישמעו אליו בני ישראל והעשו כאשר צוה ה' את משה: דברים לד ט
12. נפש שבועה תבוס נפת ונפש רעבה כל מר מותק: שפטי כו ז
13. ויך עשו אל ישמעאל ויקח את מולדת בת ישמעאל בן אברהם אחות נביית על נשי לו לאשה: בראשית כח ט
14. ויברח יפתח מפני אחיו וישב בארץ טוב ויתלקטו אל יפתח אנשים ריקים ויצאו עמו: שופטים יא ג
15. בטמאתך וזמי יען טהרתך ולא טהרת מטמאתך לא טהרתי עוד עד הניחי את ימתי קר: יחזקאל כד יג
16. לא תתעב אדמי כי אחיך הוא לא תתעב מצרי כי גר היית בארצה: דברים כג ח
17. ויאמר אליה ברק אם תלכי עמי ולא אלך: שופטים ד ח
18. ויך הלך לפניהם יומם בעמוד ענן ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם וילך: שמות יג כא

צב:

שיתין רהוטי רהוט. פירש הר"ר משולם שיש צננה ששה עמים זרע וקציר וקור וחוס וקץ וחורף ומפרש צפרק המקבל (ב"מ דף קו:) שכל אחד שני חדשים והס ס' יום וצחנס דחק דלורחא דגמרא צהכי כמו שיתין מיכלי מטי לככא דצמוןך וצאלו טריפות (חולין דף נח:) שיתין מלחי דפחולא מלו ליה צקורנסיה :**חמרא** למריה וטיבותא לשקייה.

כלומר המשקה נותן צעין יפה למי שהוא רוזה כדלמר במדרש טוב עין יצורך זה משה רבינו ע"ה שאל הקצ"ה וסמכת ידך והוא סמך צצ' ידיו כדכתיב ויסמון ידיו עליו וצקונטרס פי' צע"א: **גבי** קינא דשרבי. כלומר מקוס הצנלנים ופי' קינא היינו מקוס כמו תלמא תלחי צמדא קינא דהכונס (לעיל דף נח:) וכן מפרש צסוכה (דף לג: ושס"ו) תלמא טרפי צמד קינא צמקוס אחד שלשה עלין סמוכין זה על זה שכן דרך ההדסים וצקונט' פי' שכל ג' עלים ^(ס) צקנה אחד ואס כן לא ימצא לעולם הדס כשר:

דשרבי. צטלנים וכן צשרכא צסוף יש נוחלין (ב"ב דף קנט. ושס"ו) כמו איש יודע ליד (בבבא ש"ס) ומתרגמינן גצרא נחשירכן ומפ' ר"ת נח וצטל וצערון גוסס שידכן צדלי"ת ומפרש לשון שקט ומשקוט הארץ מרגומו ושדוכא ארעא (שופטים ה:) [עי' תוס' ב"ב קלט.א]: **משולש** בכתובים. כל עוף כנף למינהו ישכון אין זה מקרא צכל משה ושמה צספר בן סירא הוא וכן ^(כ) סלסלה ומרוממן וצין נדיצים תושינך: דאכא

החובל פרק שמיני בבא קמא

וטמא טמא. לא די לו נגעו אלא שמציים את עצמו על כרחו הטיל עליו הכתוב חובה: **שיטין רהוטי רהוט**. ששים איש רצו ולא הגיעו לאוכל שחרית: **אוכפא לגציך מוש**. כלומר טול אוכף של חמור והסירהו אליך ושים אותו על גציך כלומר הודה לדבריו

ואל מענהו. מוש לשון לא ימים (שמות יג) כלומר הסירהו אליך כמו סורו נא (בבבא ש"ס יט): **שפחם שרי**. חמר לה והיא ענמה שרי גברתי: **ס ועיניה מטייפי**. עיניו מנצפות למעלה למרחוק למזנוגותיו וחזירו צכתוצות (דף ס.ס.) נטוף עיניך: **שפיל ואזיל** כלומר מחמת ענותנותו של אדם לא יהא בוש מלשאל דבר הנצרך לו צין למורה צין לפרנסתו ולתצוה חובו: **(ט) כאשר ייעצ וגו'**. צאציגיל כתיב שהיתה מתנצבה שימות נצל צעלה וצתון דצריה מרמזו לדוד שיזכור את יפיה: **סכלי** אצלות ומכאצות: **ולי אני ענדך**. חלמא קובל היה עליו שלא זימנו לתשתה: **(ט) שיטין**. לחו מקרא נפקי אלא מילתא צעלמא הוא דקאמרי אינשי ולאו דוקא הוא: **ויוסף אברהם**. נתקנה צילחק: **חמרא למריה וטיצוסא לשקייה**. היין של מלך הוא והסומין אותו מחזיקין טובה לשר המשקה ולא למלך ^(א) **ויסמוד אס ידיו**. תלה החכמה והגדולה בצמשה כאילו הוא נותנה ליהושע והיא אינה אלא מפי הקצ"ה: **גללי** אצנים לשון מורי. ל"א גללים ממש וראשון ישר דגללים ממש אורחיה הוא: קינא דשרבי. אילנות צטלנא ואין עושים פרי כמו ^(ב) גצרא דשרכא צטל כלומר דרך דקל רע ליגדל צצד אילן סרק: **המחובר לטמא טמא כו'**. צמסכת כלים היא צפרק צצעת אדם דקתני חונקלי של דרגש ושל שולחן טמאה ושל מנורת עץ טהורה זה הכלל המחובר לטמא טמא לטהור טהור. חונקלי מסמר של מתכת עשוי כמולג לתלות שס צמהה צצעת הפשטה ותחוב צכותל כדאמרין צתמיד נשחט (פסחים סד.) חונקליות של צרול היו מחבוצין צעמודים כו'. ואס מחצו צמנורת עץ דפשוטי כלי עץ ^(י) צטל מסמר לגצה ואינה מקצלת טומאה ואפי' נגעה צו טומאה אכל צדרגש וצשולתן שנקבלין טומאה סף הוא מקבל טומאה: **לא לחנס סלך ורזיר**. רצי אליעזר סצר ורזיר עוף טמא הוא ורבנן פליגי עליה צשחיתת חולין צאלו טריפות (ד' סה.): **ורזיר**. אשטורני"ל: **קריס חצרך**. להוכיחו ולא ענך: **דחי גודא**. כותל הפל עליו כלומר הניחו ויפול צרשעו דחהו צידים: **דססים מיניה**. ששתית מיניה כצר צמא: **לא חשדי ציה קלא**. מוט"א צלע". כלומר דצר הנלךך לך פעס אחת שזי לא מצוהו: **אי דלית דורא דלינא**. אס מדלה ומצציה המשוו עמי דלינא. דורא משוי. משל הוא שאין אדם רוזה ליכנס צסכנת היק ממון ותחת עול דצר אלא אס כן משמתף חצירו עמו: **כי הוינן זוטרי לגברי**. כשהיינו קטנים היינו חשוצים כגברי: **הספא דקשישנא**. עכשיו שהוקנו הנוו שפלים כתינוקות: **אחד**

מסורת הש"ס

(א) [פסחים קיג. ב"מ קו: ע"ש], (ב) [חמר ליה דכמיב כ"ל], (ג) [ב"מ קו: ע"ש], (ד) [חמרי אינשי כו' כ"ל מ"ח בשס ס"א וע"ש, (ה) מנילה ד: (ו) [עי' תוס' ע"ז כח. ד"ה ככ], (ז) [אל"ל דכמיב כ"ל], (ח) [הערות עברך ערך כ"ל], (ט) [ויאלו עמו כ"ל], (י) בן סירא יג, (כ) כלס פי"ב מ"ב, (ט חולין סה, (ט י"א דחי גודא, (ט דכמיב עין כ"ל], (ס) [צ"ל אחר ד"ה שפיל], (ע) [צ"ל והצריב], (פ) [צ"ל לפני ד"ה תללי], (צ) ב"ב קלט, (ק) [ועי' רש"י שנת 5: ד"ה שיתין], (ר) [ד"ה תלמא], (ס) [ד"ה מתניטין], (ח) [ברכות מה. ע"ש וצחנס עירוצין סה. ד"ה צלר],

הנהגות הב"ח

(א) יבי' למען ישמעו כל עדת כ"ל ומינת ויראון ממחך: (ב) שם ושמעו אליו צרי כ"ל ומינת כל ממחך: (ג) רש"י ד"ה חמרא וכו' למך הס"ד ואח"כ מ"ה כי סמך משה את ידיו עליו תלה וכו': (ד) ד"ה המחובר וכו' כלי עץ הוא עטל: (ה) תוב' ד"ה גצי וכו' וצקונטרס פי' שכל ג' עלים צבוקץ אחד:

לעני רש"י

אישטורני"ל. ורזיר. מוט"א. רב אדמה.

מוסף רש"י

מחלה זו מרה. שהמריצה שנה גדלה וטובעת ומתפשטת צנדין ובעתמות (ב"ח י"ח קז). וקיתון של מים. למי שאין לו יין (שם).